

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa L. sp. z o.o. w W.
przeciwko M. G., R. O., E. sp. z o.o. w W. i E1. sp. z o.o. w W.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 czerwca 2020 r., sygn. akt I ACa (...)

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwotę 360,-
(trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

Skarżący powołując się na oczywistą zasadność skargi odwołują się przede wszystkim do naruszenia przez Sąd drugiej przepisów postępowania oraz prawa materialnego i przedstawiają wywód na uzasadnienie zarzucanych uchybień. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu.

Wskazać trzeba że skarżący w sposób opisowy przedstawiają uchybienia jakich, ich zdaniem, dopuścił się Sąd drugiej instancji lecz nie powołują żadnych przepisów postępowania ani prawa materialnego, które zostały naruszone ani nie wykazują jaki miały one wpływ na prawidłowość rozstrzygnięcia. Zarzuty naruszenia przepisów, postępowania koncentrują się na poczynieniu przez

Sąd ustaleń i zmianie stanu faktycznego, mimo że w apelacji nie zostały podniesione zarzuty prawa procesowego, które zmierzałyby do wzruszenia stanu faktycznego, wydaniu wyroku reformatoryjnego, pomimo że w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji doszło do ograniczenia materiału dowodowego i stwierdzeniu iż Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy oraz przy dokonaniu części materiału dowodowego, jak również nakazanie przeprosin przez pozwanych R. O. oraz [x]. sp. z o.o. podczas gdy apelacja została oparta na zarzucie dotyczącym treści publikacji dokonanej na stronie internetowej pozwanej a brak jest dowodów na potwierdzających publikację artykułu na antenie rozgłośni radiowej.

Treść art. 378 § 1 k.p.c. wyznacza granice rozpoznania sądu w postępowaniu apelacyjnym, stanowi bowiem, że sąd drugiej instancji „rozpoznaje sprawę”, a nie tylko „środek odwoławczy”. Oznacza to, że sąd drugiej instancji w sposób w zasadzie nieograniczony raz jeszcze bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji, a postępowanie apelacyjne stanowi kontynuację postępowania przed sądem pierwszej instancji. Sąd odwoławczy musi zbadać okoliczności wskazujące na ewentualną nieważność postępowania, przebieg i wyniki czynności procesowych sądu pierwszej instancji stosownie do zarzutów zgłoszonych przez apelującego, a w pełnym zakresie ocenić prawidłowość zastosowania w sprawie prawa materialnego. Jako instancja merytoryczna w razie dostrzeżenia błędów powinien naprawić wszystkie stwierdzone naruszenia prawa procesowego w zakresie wskazanym przez apelującego oraz wszystkie naruszenia prawa materialnego, bez względu na to, czy zostały wyknięte w apelacji (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2010 r., II PK 346/09, nie publ.). Jak wskazano wyżej, motywy zaskarżonego wyroku dają podstawę do stwierdzenia, że w omawianym zakresie sprawa została rozpoznana z zachowaniem powyższych zasad. W ramach zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. apelująca wskazała, w jakim zakresie Sąd Okręgowy nie ustosunkował się do zarzutów zawartych w pozwie i które okoliczności podniesione w publikacji nie zostały ocenione w kategoriach prawdziwości oraz rzetelności dziennikarza. W ramach wskazanych obowiązków Sądu odwoławczego należało zatem merytoryczne rozpoznanie sprawy w tym zakresie, jak również dokonanie ustaleń

stanowiących jego podstawę w oparciu o dowody, które zostały zgromadzone w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Wbrew twierdzeniom skarżących Sąd Apelacyjny nie stwierdził w motywach zaskarżonego wyroku, że nie została rozpoznana istota sprawy a podniósł, że Sąd Okręgowy w ramach art. 328 § 2 k.p.c. nie wysłowił, że dziennikarze w kwestionowanym artykule wykazali należyłą staranność i rzetelność oraz uzyskali dowody, iż powódka fałszowała składy lekarstw i technologii ich wytwarzania, podawała nieprawdziwe informacje na opakowaniach oraz fałszowała dane o trwałości leków i składowała leki w nielegalnym magazynie. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustalonym stanem faktycznym (art. 398¹² § 2 k.p.c.), a z uwagi na zakaz oparcia skargi na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub dowodów, określony w art. 398³ § 3 k.p.c., niedopuszczalne jest powoływanie się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, co usuwa spod kontroli kasacyjnej analizę, czy Sąd Apelacyjny prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy. Brak również podstaw do przyjęcia, że powódka oparła apelację jedynie co do treści publikacji dokonanej na stronie internetowej i nie dotyczyła ona radia [x]. bo jest to sprzeczne z wnioskami apelacji praż ustaleniami faktycznymi, z których wynika, że była ona prezentowana w tym radiu w części programu dotyczącej wiadomości. Okoliczności dotyczące naruszenia prawa materialnego wskazane przez skarżących i dotyczące ingerowania w wolność wyrażania opinii przez prasę, przyjęcia odpowiedzialności R. O. oraz spółki [x]. oraz nakazania przeprosin w sprzeczności z regułami technicznymi, nieproporcjonalności- przeprosin do skutków naruszeń oraz użycie słów „głębokie ubolewanie” i przyjęcie, że działanie w celu obrony społecznie uzasadnionego interesu może być uznane za działanie bezprawne, przekracza ramy oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w wyżej wskazanym rozumieniu.

Szczegółowa analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżących w świetle motywów zaskarżonego wyroku nie pozwalają bez dogłębnej oraz szczegółowej analizy całości zgromadzonego w sprawie materiału na przyjęcie, że nastąpiły uchybienia

przepisom postępowania o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach należnych pełnomocnikowi powoda orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 8 pkt 1 ppkt 2 i § 10 ust, 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800 ze zm.).